

ECB:s banktillsyn: Tillsynsprioriteringar för SSM 2017

I tillsynsprioriteringarna för 2017 fastslås fokusområden för tillsynen under 2017. De bygger på en bedömning av de allvarligaste riskerna för banker som står under tillsyn, med beaktande av den senaste utvecklingen inom ekonomi, lagstiftning och tillsyn.

Orsaker till risker för banksektorn har fastställts i samarbete med nationella behöriga myndigheter utifrån information från de gemensamma tillsynsgrupperna, ECB:s makro- och mikrotillsynsanalyser samt rapporter från internationella organ. De betydande riskfaktorer som fastställts är: det extremt låga/negativa ränteläget, höga nivåer av nödlidande lån och en kraftlös ekonomisk utveckling i euroländer, geopolitisk osäkerhet inom EU, bankers och marknadens reaktion på ny lagstiftning, en möjlig reversering av riskpremier på de finansiella marknaderna, situationen i tillväxtekonomierna, budgetobalanser i EU, försumligt agerande av banker, utveckling på marknaderna för bostadslån, cyberbrottslighet och IT-störningar, samt konkurrens från andra institut än banker. De två riskkategorier som påverkas mest av dessa riskfaktorer är affärsmodell- och lönsamhetsrisk samt kreditrisk.

För att bankerna effektivt ska kunna ta itu med dessa allvarliga risker har den europeiska banktillsynen effektiviserat sina tillsynsprioriteringar. Under 2017 kommer tre prioriterade områden att vägleda banktillsynen:

1. affärsmodeller och lönsamhetsfaktorer
2. kreditrisk med fokus på nödlidande lån och koncentrationer av sådana
3. riskhantering

För varje prioritetsområde kommer ett antal tillsynsinitiativ att vidtas och i flera fall kan det fullständiga genomförandet av sådana initiativ sträcka sig över mer än ett år.

Varken ovannämnda risker eller tillsynsprioriteringarna ska dock betraktas som en uttömmande förteckning. Diverse aktiviteter som inte uttryckligen beskrivs i detta dokument utförs fortlöpande, t.ex. aktiviteter relaterade till risker från cyberbrottslighet. Dessutom kan det komma att krävas andra tillsynsaktiviteter på enskild banknivå, beroende på kreditinstitutens specifika riskprofiler. Prioriteringarna är dock ett viktigt verktyg för att samordna tillsynen över olika banker och se till att den är harmoniserad, proportionerlig och effektiv. På detta sätt bidrar man till lika spelregler och till att tillsynen blir mer verkningsfull.

Affärsmodeller och lönsamhetsfaktorer

Tillsynsåtgärd:

- Tematisk granskning av bankers affärsmodeller och lönsamhetsfaktorer

Affärsmodeller och lönsamhetsfaktorer fortsätter att vara ett prioriteringsområde 2017, i synnerhet med anledning av det utdragna extremt låga/negativa ränteläget. Europeiska banktillsynen kommer därför att fortsätta sin tematiska granskning av bankers affärsmodeller och lönsamhetsfaktorer. Under granskningen kommer de gemensamma tillsynsgrupperna att utföra djupgående undersökningar under hela 2017. Ytterligare en tillsynspunkt att beakta är efterverkningarna av Storbritanniens folkomröstning om EU-medlemskapet för banker som står under tillsyn. Dessutom kommer den europeiska banktillsynen att undersöka de potentiella riskerna för bankers affärsmodeller som tillkomsten av "FinTech"-industrin utgör samt konkurrens från andra institut än banker.

Kreditrisk, med fokus på nödlidande lån och koncentrationer av kreditrisker

Tillsynsåtgärd:

- Vägledning och tillsynsdialog avseende nödlidande lån
- Tematisk granskning IFRS 9

Kreditrisk förblir en viktig tillsynsprioritet under 2017. Ett antal institut har fortfarande en stor portfölj av nödlidande lån. Europeiska banktillsynen har publicerat en vägledning om nödlidande lån för banker och kommer att – genom sin arbetsgrupp för nödlidande lån – fortsätta att stödja de gemensamma tillsynsgrupperna med uppföljande åtgärder och tillsynsdialoger avseende vägledningen om nödlidande lån och granskningen av bankers nödlidande lån. Mot bakgrund av den kommande redovisningsstandarden "IFRS 9 Financial Instruments" kommer den tematiska granskningen av de potentiella effekter IFRS 9 kan ha på banker och deras beredskap att intensifieras. För att undersöka alltför stora koncentrationer av kreditrisk i specifika tillgångsklasser, såsom fartygslån, avser den europeiska banktillsynen att använda ett nytt tillvägagångssätt som kombinerar åtgärder både på plats och på distans.

Riskhantering

Tillsynsåtgärd:

- Tematisk granskning av efterlevnaden av BCBS 239
- TRIM
- Tematisk granskning av bankverksamheter som lagts ut på entreprenad

På detta område har delar av 2016 års prioriteringar för riskhantering, kapitaltäckning och likviditet kombinerats med nya aspekter som anses kräva förbättringar. Följande initiativ kommer att få särskild uppmärksamhet:

Efterlevnad av Baselkommitténs principer för effektiv riskdataaggregering och riskrapportering

I tider av låga räntor, riklig och billig finansiering från centralbanker, låg lönsamhet för bankerna och den påföljande jakten på avkastning är det avgörande för banker att utöva en ansvarsfull riskhantering. Hög datakvalitet är en avgörande förutsättning för korrekt riskinformation och i förlängningen sund riskhantering och riskstyrning samt i slutändan adekvata kapitalkrav. Europeiska banktillsynen kommer därför att slutföra sin pågående granskning av bankers efterlevnad av Baselkommitténs principer för

effektiv riskdataaggregering och riskrapportering (BCBS 239) och de gemensamma tillsynsgrupperna kommer att följa upp med instituten.

Riktad granskning av interna modeller (TRIM)

För att utvärdera och bekräfta att de antagna interna modellerna för pelare 1 är adekvata och lämpliga och således förbättra förtroendet för bankers riskhantering kommer europeiska banktillsynen att lansera sin fleråriga riktade granskning av interna modeller. Inspektioner på plats kommer att utföras i samband med denna granskning.

IKU och ILU

De interna kapital- och likviditetsutvärderingsprocesserna (IKU och ILU) är av grundläggande betydelse för institut när det gäller att hantera kapitaltäckning och likviditet. Europeiska banktillsynen granskar institutens IKU och ILU som en del av översyns- och utvärderingsprocessen (ÖUP) för att fastställa att banker har infört lämpliga processer för att utvärdera och upprätthålla sin kapitaltäckning och likviditet. Europeiska banktillsynen har åtagit sig att verka för fortlöpande förbättring av bankers IKU och ILU.

Outsourcing

I takt med att banker kan komma att vilja lägga ut en större del av sin verksamhet på entreprenad uppstår nya risker i samband med detta. Europeiska banktillsynen kommer därför att inleda en tematisk granskning för att undersöka den verksamhet som banker lagt ut och ingående granska hur de hanterar de tillhörande riskerna (inklusive IT-risker).